

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА**

Факультет природничо-географічний

Кафедра географії та геоекології

Розробка та організація туристських маршрутів і турів

СИЛАБУС

2020 – 2021 навчальний рік

Силабус це персоніфікована програма викладача для навчання студентів з кожного предмета, що оновлюється на початок кожного навчального року.

Силабус розробляється відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівця відповідного рівня та згідно навчального і робочого навчального планів, з врахуванням логічної моделі викладання дисципліни.

Силабус розглянутий на засіданні кафедри географії та геоекології.

Протокол від «23» грудня 2020 року № 7

Завідувач кафедри _____ (Семенюк Л.Л.)
(підпис) (ініціали та прізвище)

Розробник: кандидат географічних наук, старший викладач кафедри географії та геоекології Зарубіна А.В.
ПІБ

Ел. адреса: agv22@ukr.net

**Інша контактна інформація: Antonina Zarubina (профіль на Facebook),
0504570262 (Viber)**

Назва дисципліни:	Розробка та організація туристських маршрутів і турів
Спеціальність:	014 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійна програма:	Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота
Рівень вищої освіти:	бакалавр
Форма навчання:	Денна, заочна
Курс:	4
Семестр:	2

2. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Тип дисципліни	Вибіркова
Кількість кредитів	3
Блоків	2
Загальна кількість годин –	90
Тижневих годин для денної форми навчання:	2
Лекції	12 год.
Практичні	8 год.
Лабораторні	год.
Самостійна робота	58 год
Вид підсумкового контролю:	Екзамен
Зв'язок з іншими дисциплінами.	Основи туризму, Географія туризму, Туристичне краєзнавство, Туристичне країнознавство, Методика організації краєзнавчо-туристичної роботи

3-4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни полягає в опануванні практичними навичками планування та організації турів та туристських маршрутів.

Основними завдання є формування у студентів знань про міжнародні туристські організації; види туристських підприємств; договірні відносини в туризмі; законодавчу базу в сфері туризму; вимоги щодо забезпечення безпеки туристів і екскурсантів; класифікацію туризму та туристської діяльності; поняття туристського продукту та туристської послуги; стандарти процесу обслуговування; процес виробництва, реалізації і споживання туристських послуг.

В результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності.

ЗК4 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.

ЗК5 – здатність застосовувати набуті знання на практиці, критично сприймати інформацію, виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї (креативність), приймати обґрунтовані рішення, адаптуватися та діяти в новій ситуації.

ФК13 – здатність пояснювати закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

ФК14 – здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній та позашкільній діяльності.

ФКС2 – здатність організовувати краєзнавчо-туристичну роботу в закладах освіти, планувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи, розробляти туристичні маршрути і тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.

ФКС4 – здатність розробляти різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; володіння методикою організації музейної справи.

Програмні результати навчання:

ПРН6 – *знає та розуміє* закономірності територіальної організації суспільного виробництва, населення, культури та релігій, просторових процесів та форм організації життя людей у світі, його регіонах та країнах, в Україні та її регіонах.

ПРНС1 – *застосовує* знання теоретичних основ рекреаційної географії, краєзнавства та туризму в професійній діяльності, характеризує закономірності просторової організації рекреаційних та туристичних ресурсів світу, окремих країн та України.

ПРНС2 – *моделює, організовує та проводить* краєзнавчо-туристичні заходи, *вміє розробляти* туристські маршрути та тури відповідно до вимог безпеки життєдіяльності й охорони праці, основ гігієнічного та медичного забезпечення, особливостей фізичного розвитку учнів.

ПРНС3 – *організовує* шкільне та туристичне краєзнавство, *проводить* краєзнавчо-туристичні дослідження своєї місцевості, *збирає, упорядковує і використовує* краєзнавчі матеріали, *вміє працювати* з різними джерелами краєзнавчої інформації

ПРНС4 – *розробляє* різні види екскурсій з урахуванням пізнавальних потреб, культури, релігії рекреанта, на підставі знань ресурсів рекреаційного регіону, існуючих технологій розробки екскурсійної програми, методик проведення екскурсій; *володіє* методикою організації музейної справи.

5. Зміст дисципліни. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1 . Загальні принципи організації туристських маршрутів

Тема 1. Поняття туристського маршруту, його місце та значення.

Поняття туристського маршруту. Види та особливості. Соціальний характер туристських маршрутів

Тема 2. Основні вимоги до планування туристських маршрутів.

Забезпечення якості обслуговування. Підтримання стабільності маршрутів. Оптимальне завантаження матеріальної бази. Рентабельність туристських маршрутів. Диверсифікація туристських маршрутів. Розвиток перспективних видів маршрутів. Забезпечення вимог до безпеки туристів. Охорона навколишнього середовища. Логічність маршруту.

Тема 3. Сутність та класифікація спортивних туристських походів. Інші види активного відпочинку.

Категорійні та некатегорійні походи. Види спортивного туризму. Вимоги до спортивних категорійних маршрутів. Вимоги до отримання спортивних розрядів за участь у категорійних туристських походах. Гірськолижні тури. Види гірськолижних трас. Екстремальні види активного відпочинку.

Тема 4. Планування туристського маршруту. Етапи розробки туристських

маршрутів.

Особливості розробки туристських маршрутів. Типи туристських маршрутів. Основні етапи розробки спортивно-оздоровчих маршрутів. Основні критерії вибору району подорожі для некатегорійних маршрутів. Схеми побудови туристських маршрутів. Методика розробки маршруту спортивного походу. Дії з розробки маршруту рекреаційного і спортивного походів.

Особливості розробки комерційних туристських маршрутів.

Розділ 2. Організація туристської подорожі

Тема 14. Основи туropolерейтингу.

Визначення туropolератору та турагентства. Класифікація туropolераторів. Інші суб'єкти туристського ринку. Законодавство в сфері туризму. Закон України «Про туризм». Закон України «Про внесення змін в Закон України Про туризм». Ліцензійні умови провадження туropolераторської та тур агентської діяльності. Поняття про тур та туристський продукт. Особливості отримання ліцензії на здійснення туropolераторської та турагентської діяльності.

Тема 15. Договірні відносини в туризмі.

Укладення договорів для організації турмаршрутів. Договірні відносини в туropolерейтингу. Договір з туристом, партнерами (туropolераторами), транспортними організаціями, з постачальниками послуг: договір з готельним підприємством, організація харчування в турі.. Права та обов'язки туриста. Права та обов'язки турфірми.

Тема 16. Транспортне обслуговування туристів.

Поняття чартетру. Поняття квоти місць. Регулярні авіап перевезення. Авіакомпанії low-cost. Залізничні пасажирські перевезення. Залізничні круїзи. Водні маршрути, морські, річкові та комбіновані круїзи. Особливості використання автотранспорту при формуванні туристських маршрутів.

Тема 17. Особливості відносин з підприємствами розміщення.

Види підприємств розміщення. Поняття жорсткої та м'якої квоти місць. Особливості ціноутворення при договорах на квоту місць. Поняття поточного бронювання. Відповідальність туropolераторів та закладів розміщення.

Тема 18. Організація харчування під час туристських поїздок.

Види харчування на підприємствах розміщення. ВВ, НВ, FB, AI, UAI. Поняття «шведський стіл», «континентальний завтрак», «a-la-carte» тощо.

Тема 19. Екскурсійне обслуговування туристів.

Класифікація екскурсій. Оглядові та тематичні екскурсії. Поняття «портфель екскурсовода». Особливості

екскурсійного обслуговування під час культурно-пізнавальних турів.

Тема 20. Страхування в туризмі.

Негативні тенденції, що визначають необхідність страхування. Обов'язкове страхування виїжджаючих за кордон. Особливості формування вартості страхового полісу. Поняття франшизи, програми страхування. Поняття страхового випадку. Інші види страхування туристів: страхування багажу туристів, страхування ризику ануляції подорожі, страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів або «зелена карта», страхування від депортації. Форми туристського страхового обслуговування: компенсаційне й сервісне

Тема 21. Візова підтримка та туристські формальності.

Поняття і зміст туристських формальностей. Паспортні, візові, митні, санітарно-епідеміологічні, валютні, страхові формальності. Види віз. Особливості отримання віз. Отримання Шенгенської візи: особливості оформлення документів.

Тема 22. Туристська документація.

Поняття туристський ваучер і туристська путівка. Документи, що входять до пакету при продажі пакетних турів: ваучер, медична страховка, авіаквитки, інформаційний листок.

Тема 23. Основні принципи співпраці туроператорів і турагентів. Особливості просування туристського продукту.

Принципи взаємодії туроператорів і турагентів. Поняття франчайзингу в туризмі. Особливості пошуку та бронювання турів. Роль інформаційних технологій в реалізації турпродукту. Рекламна діяльність, як складова туроперейтингу. Нерекламні методи просування турмаршрутів. Туристська виставка як засіб просування тур продукту.

6. Література для вивчення дисципліни.

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування: Монографія. – К.: В-во Київського університету, 2001.-395с.
2. Внутрішній туризм в Україні: окремі аспекти. Збірка статей.-К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 161 с.
3. Дмитрук О.Ю. Екологічний туризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу Навчальний посібник. - К.: Альтерпрес, 2004. - 192 с.
4. Забалдіна Ю.Б. Маркетинг туристичного підприємства: Навчальний посібник. – К. Вид-во ФПУ, 2002. – 196 с.
5. Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29 червня 1995 р. №29/95 // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - №25. – Ст. 191.

6. Закон України "Про туризм" від 18.11.2003 р. // ВВР.- 2004.
7. Зорин И.В. Менеджмент туризма. Туризм и отраслевые системы: Учебник.– М.: Финансы и статистика, 2001. – 272 с.
8. Историко-культурна спадщина України. – К. Вид-во ФПУ, 1998. – 400 с.
9. Игнатенко Н.Г., Руденко В.П. Природно-ресурсный потенциал территории.- Львов: изд. ЛГУ Вища школа, 1986.-161с.
10. Котлер Ф., Боуэн Дж., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство и туризм: Учебник для вузов / Пер. с англ.; Под ред. Р.Б. Ноздревой. - М.: ЮНИТИ, 1998. - 787 с.
11. Килимистий С.М. Анімація в туризмі: Навчальний посібник. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.
12. Лук'яненко В.А. Охорона праці в туризмі: Конспект лекцій. – К. Вид-во ФПУ, 2007. – 230 с.
13. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг (геопросторові аспекти) – К.: Альтерпрес, 2002.-436с.
14. Мезенцев К.В., Мезенцева Н.І. Основи зовнішньоекономічної діяльності: Навчальний посібник. – К. Вид-во ФПУ, 2003. – 160 с.
15. На допомогу підприємцеві туристичної галузі: Методичний посібник. Вип. 1. Господарська діяльність. Ліцензування. Дозволи на туристичний супровід. Сертифікація. Безпека перевезень. – К. Вид-во ФПУ, 2005. – 127 с.
16. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Навчальний посібник. – 2-е вид., випр. та доп. – К. Вид-во ФПУ, 2006. – 76 с.
17. Стеченко Д.М., Дука А.П. Словник-довідник з менеджменту. – К. Вид-во ФПУ, 1999. – 368 с.
18. Туристично-краєзнавчі дослідження: Збірник наукових статей. - Випуск 2. – К. Вид-во ФПУ, 1999. – 655 с.
19. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів: Навчальний посібник. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 233с.
20. Шарапова А.О. Ціни та ціноутворення у туризмі: Конспект лекцій. – К. Вид-во ФПУ, 2007. – 101 с. 14. Інформаційні ресурси Нормативна база; джерела Інтернет:

15. Інформаційні ресурси

1. www.heritage.unesco.ru
2. www.tourism.gov.ua.
3. www.unesco.org
4. www.world-tourism.org.
5. www.wttc.org.

www.nbuv.gov.ua	Національна бібліотека України ім. І.І. Вернадського
www.uk.wikipedia.org	Україномовна версія он-лайн енциклопедія «Вікіпедія»

1. Політика виставлення балів.

8 практичних занять в сумі має передбачати 60 балів.

З них: перевірка знань теоретичного матеріалу– $2*5 = 10$ балів

Виконання та захист практичних завдань $5*10=50$ балів

Всього 60 балів

Вимоги викладача

Враховуються бали набрані на поточних самостійних роботах, виконання практичних робіт, що містять творчі завдання та потребують власне розробки та захисту туристських турів і маршрутів в межах України, за кордоном різної спеціалізації та категорій.

При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

8. Підсумковий контроль

Питання до екзамену

1. Поняття туризм. Еволюція та історичні передумови становлення туризму.
2. Стан туристичної індустрії в Україні. Головні чинники розвитку в'їзного та внутрішнього туризму в Україні.
3. Поняття туристичні послуги та їх особливості.
4. Функції туризму: соціальна, гуманітарна й економічна. Роль туризму в сучасному світі.
5. Основні положення туристської політики в Україні. Напрями державної політики згідно закону України “Про туризм”.

6. Особливості туристичної інфраструктури, основні складові, проблеми і перспективи розвитку.
7. Типи комерційних туристських підприємств: туроператори, турагенти, туристські бюро, екскурсійні бюро.
8. Діяльність туроператорів і турагентів. Процес взаємодії між турагентом і туроператором.
9. Роль туроператорів у туризмі.
10. Особливості діяльності туристичних агенцій.
11. Туристський продукт та основоположні етапи його виробництва, просування й реалізації. Основні і додаткові послуги.
12. Туристський продукт як комплекс трьох видів пропозиції: тур, туристсько-екскурсійні послуги і туристські товари.
13. Основні напрями робіт з підготовки турів. Замовлений тур. Переваги та недоліки інклюзив-турів (пекідж-турів).
14. Туристична подорож як туристичний продукт. Туристичний пакет. Елементи туристичного пакету: туристичний центр, транспорт, послуги розміщення, трансфер.
15. Основоположні етапи створення туристичного продукту. Визначення ціни туристичного продукту. Маркетингова складова в туристичній індустрії.
 16. Поняття безпеки туристичних подорожей. Основні вимоги до безпеки життєдіяльності туристів. Відповідальність туристичних організацій за порушення техніки безпеки.
 17. Основні етапи розробки туристичних подорожей. Схеми маршрутно-транспортних турів. Класифікація маршрутів.
 18. Сутність програми туру. Розробка програми обслуговування туристів.
 19. Паспортно-візові, митні, валютні та медико-санітарні вимоги в туристичних подорожах
 20. Організаційні засади транспортного обслуговування в туристській діяльності
 21. Туристична анімації як різновид туристичної діяльності.
 22. Турпакет як сукупність головних елементів туру. Склад турпакету: пересування, послуги, розміщення туристів.
 23. Маркетингове дослідження в туризмі. Виявлення тенденцій попиту, потреб, пріоритетів.
 24. Сутність та етапи розробки турпродукту. Основні та специфічні потреби туристів.
 25. Процес розробки туристичних маршрутів.
 26. Основні напрямки рекламно-інформаційної діяльності турпідприємств.
 27. Скласти обґрунтування створення туристичної фірми в певному туристичному регіоні України.
 28. Обумовити спеціалізацію туристичного підприємства та підготувати характеристику його майбутньої діяльності.
 29. Які види діяльності у сфері туризму підлягають ліцензуванню у теперішній час?
 30. Оформити технологічну документацію нового туру (технологічну карту, інформаційний лист для реклами туру).
 31. Що слід враховувати при розрахунку вартості туристичної подорожі?

32.Визначте особливості складання програм перебування для дітей та юнацтва.

33.Порядок надання клієнту туристичної фірми інформації про туристичний маршрут

34.Які основні схеми просування туристичного продукту від виробників до споживачів вам знайомі?

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно	не зараховано